



Finanční arbitř

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x
e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/7989/2017
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): 103/2011

Rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 18. 8. 2011 na návrh navrhovatele ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti Euro Benefit a.s., IČO 25120514, se sídlem Letenské náměstí 157/4, 170 00 Praha 7, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka B 4654, zastoupené na základě plné moci ze dne 4. 10. 2016 Mgr. Ondřejem Mikulášem, advokátem ev. č. ČAK 16292 ve společnosti Mikuláš, Petřík, advokáti s.r.o., se sídlem ■ (dále jen „Instituce“), a vedeném podle zákona o finančním arbitrovi a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci zaplacení částky ve výši 8.600.000 Kč, o námitkách Navrhovatele ze dne 13. 3. 2017, evid. č. FA/5521/2017, proti nálezů finančního arbitra ze dne 22. 2. 2017, evid. č. FA/878/2017, takto:

Námitky navrhovatele, ■, doručené finančnímu arbitrovi dne 13. 3. 2017, evid. č. FA/5521/2017, se zamítají a nález finančního arbitra ze dne 22. 2. 2017, evid. č. FA/878/2017, se podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrzuje.

O d ů v o d n ě n í :

1. Řízení o návrhu

Navrhovatel se domáhá po Instituci vyplacení jistiny úvěru ve výši 1.000.000 Kč, protože mu ji Instituce nikdy nevyplatila, vydání bezdůvodného obohacení ve výši 2.600.000 Kč, neboť se Instituce obohatila na úkor Navrhovatele prodejem jeho nemovitosti, a náhrady škody ve výši 5.000.000 Kč, neboť Instituce Navrhovateli v souvislosti se smlouvou o úvěru způsobila značné útrapy.

Finanční arbitř v nálezů ze dne 22. 2. 2017, evid. č. FA/878/2017 (dále jen „Nález“), vyšel ze zjištění, že Navrhovatel uzavřel s Institucí dne 18. 6. 2007 smlouvu o úvěru č. ■, na základě které se Instituce zavázala poskytnout Navrhovateli úvěr ve výši 1.000.000 Kč a

Navrhovatel se zavázal splácet tento úvěr 60 měsíčními splátkami ve výši 32.051 Kč a uhradit Instituci administrativní poplatek ve výši 1 % z výše úvěru (dále jen „Smlouva o úvěru 1“).

Finanční arbitr rovněž zjistil, že Instituce a společnost Teplická investiční S, s.r.o., IČO 27302687, se sídlem Doubravická 1691, 415 01 Teplice (dále jen „společnost Teplická investiční S, s.r.o.“) uzavřeli dne 14. 6. 2007 smlouvu o zajišťovacím převodu práva (dále jen „Smlouva o zajišťovacím převodu práva 1“), když předmětem této smlouvy byl zajišťovací převod práva k domu č. p. ■, parcele č. ■, parcele č. ■ a parcele č. ■, vše zapsané na listu vlastnictví č. ■, katastrální území ■, zapsané u Katastrálního úřadu pro ■, Katastrální pracoviště ■ (dále jen „Nemovitost“).

Finanční arbitr zjistil, že Instituce vyplatila jistinu ze Smlouvy o úvěru 1 na bankovní účet uvedený v kupní smlouvě uzavřené mezi Navrhovatelem a společností Teplická Investiční S, s.r.o., ze dne 11. 6. 2007 (dále jen „Kupní smlouva 1“), když Instituce tvrdí, že Navrhovatel Kupní smlouvu 1 předložil k proplacení v okamžiku uzavření Smlouvy o úvěru 1.

Finanční arbitr zjistil, že Instituce jako prodávající následně uzavřela s ■ (dále jen „Syn Navrhovatele“) jako kupujícím, dne 17. 10. 2007 kupní smlouvu na Nemovitost (dále jen „Kupní smlouva 2“).

Ze shromážděných podkladů vyplynulo, že Instituce započítala pohledávku ze Smlouvy o úvěru 1 na kupní cenu z Kupní smlouvy 2, a následně převedla vlastnické právo k Nemovitosti na Syna Navrhovatele.

Instituce vznesla v průběhu řízení námitku promlčení všech práv souvisejících se Smlouvou o úvěru 1, když finanční arbitr rovněž nezjistil, že by Instituce způsobila svým jednáním Navrhovateli škodu nebo nemajetkovou újmu, a proto tyto nároky vznesené Navrhovatelem v řízení ve výroku I. Nálezu zamítl. Finanční arbitr zjistil, že vlastníkem Nemovitosti je Syn Navrhovatele, a tvrzené bezdůvodné obohacení Instituce Navrhovatel spojuje s hodnotou Nemovitosti. Finanční arbitr tak rozhodl, že Navrhovateli nespědí aktivní legitimace domáhat se těchto práv, když současně Navrhovatel opíral své nároky o smluvní vztahy, které nespádají do příslušnosti finančního arbitra podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Finanční arbitr tak ve výroku II. Nálezu řízení v této části zastavil.

3. Podklady předložené Navrhovatelem

Navrhovatel finančnímu arbitrovi předložil lékařskou zprávu z psychologie ze dne 24. 7. 2014, vypracovanou ■ (dále jen „Lékařská zpráva“).

4. Námitky Navrhovatele

Navrhovatel tvrdí, že v Nálezu *„opakovaně nebyl finančním arbitrem zjištěn spolehlivě skutečný stav věci. Nález není řádně odůvodněný a zakládá tak jeho nepřezkoumatelnost.“*

Navrhovatel tvrdí, že Kupní smlouvu 1 *„nepředložil Teplické Investiční ani Eurobenefitu“* a tudíž Instituce nemohla disponovat originálem ani kopií Kupní smlouvy 1 a tuto smlouvu Navrhovatel považuje za *„bezpředmětnou“*.

Navrhovatel dále tvrdí, že *„Instituce porušili svévolně ujednání ve Smlouvě o úvěru 1 za účelem poškození navrhovatele“*, když Instituce použila jistinu ze Smlouvy o úvěru 1 na úhradu kupní ceny z Kupní smlouvy 1.

Navrhovatel k tomu dodává, že „*Instituce Eurobenefit a.s. získala doklad Kupní smlouva I ze dne 11. 6. 2007 od Finančního arbitra přípisem ze dne 25. 1. 2012 evid. č. 155/2012 – oznámení Finančního arbitra Instituci Eurobenefit a. s. o zahájení řízení. Finanční arbitr zaslal Instituci Eurobenefit a. s. návrh navrhovatele i s příslušenstvím tzn. i s důkazy navrhovatele – Kupní smlouva I, zajišťovací převod práva I. Finanční arbitr svým nezodpovědným jednáním tak poskytl Instituci Eurobenefit a. s. doklady, které Instituci chyběly a neměli žádnou možnost je od navrhovatele získat.*“

Navrhovatel k tomu dodává, že „*Finanční arbitr svým absolutně nezodpovědným jednáním připravil navrhovatele o jeho klíčový důkaz a zaslal Kopii Kupní smlouvy I ze dne 11. 6. 2007 dne 25. 1. 2017 – evid. č. 155/2012 Instituci Eurobenefit a.s. Finanční arbitr nezabezpečil důkazy navrhovatele. Navrhovatel teď bude čelit situaci, že jeho tvrzení neobstojí.*“

Navrhovatel tvrdí, „*že řízení začíná ztrácet svůj význam. Okolnosti případu jsou nereálné, neúčelné a neúčinné a to z důvodu, že Finanční arbitr navrhovatele nezodpovědně připravil o důkazy. Navrhovatel má vážnou obavu, že pozbyl natrvalo práva na spravedlivý proces.*“

Navrhovatel dále namítá, že finanční arbitr „*řádně neodůvodnil náleze ze dne 22. 2. 2017, pod č. reg. 103/2011, nedodržel povinnosti řádně odůvodnit rozhodnutí, a proto je založena nepřezkoumatelnost*“ Nálezu.

Navrhovatel k předmětu řízení dodává, že „*předmětem sporu bude také to, že předmětná ujednání uvedených obchodních společností a to Expres hypotéka s.r.o., Teplická investiční s.r.o., Eurobenefit a.s. vůči navrhovateli, kterým došlo k tomu, že navrhovatel pozbyl svého vlastnictví k domu č. ■ s pozemky v obci ■, okr. ■, včetně navazujícího exek. řízení, považuje navrhovatelka za učiněná v rozporu zejména s ust. § 35, § 37 a § 39 O. Z. (zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů – poznámka finančního arbitra). V uvedené souvislosti navrhovatel navrhuje, aby soud připustil vstup dalších účastníků na straně žalované a to: Expres Hypotéka (v likvidaci) a Teplická investiční.*“

K námitce promlčení, kterou Instituce vznesla v souvislosti s veškerým plněním ze Smlouvy o úvěru 1, Navrhovatel tvrdí, že „*námitka promlčení Instituce Eurobenefit a.s. je zjevné zneužití práva na úkor navrhovatele.*“

K náhradě nemajetkové újmy Navrhovatel tvrdí, že byl podveden „*společností Expres Hypotéka s.r.o., Teplická investiční s.r.o. a Eurobenefit a.s., tím, že výše uvedené společnosti nedodrželi ujednání ve smlouvách*“ když za „*této situace trpí navrhovatelka dlouhodobými stresy. Nebyla ani schopna vyjít před dům o který takto přišla.*“

Navrhovatel tvrdí, že přišel „*o klientelu pro kterou vykonávala účetní práce, práci musela předčasně ukončit*“ k čemuž dodává, že „*[n]ásledky újmy jsou takové, že jde o trvalou újmu*“, což Navrhovatel dokládá Lékařskou zprávou.

5. Vyjádření Instituce k námitkám Navrhovatele

Instituce k námitkám Navrhovatele, že finanční arbitr poskytl Instituci neoprávněně podklady předložené Navrhovatelem, tvrdí, že tyto námitky „*považuje za zjevně nedůvodné vzhledem k zásadám řízení uvedených v rámci ustanovení § 12 Zákona (zákon o finančním arbitrovi – poznámka finančního arbitra), kdy jednak dle pátého odstavce tohoto ustanovení je v průběhu řízení arbitr oprávněn vyžadovat od účastníků řízení předložení veškerých důkazů na podporu jejich tvrzení a dále ve čtvrtém odstavci tohoto ustanovení je zakotveno právo účastníků řízení nahlížet do spisu a právo obdržet kopie písemností založených do spisu. Postup finančního arbitra byl tedy dle instituce v naprostém souladu se Zákonem a obavy navrhovatelky o pozbytí práva na spravedlivý proces nejsou důvodné.*“

Instituce se vyhrazuje proti tvrzení Navrhovatele, že byl Institucí donucen k uzavření Smlouvy o úvěru 1, když vedle „*tohoto nepodloženého tvrzení instituce poukazuje na mnoho dalších obvinění, která navrhovatelka vznesla, leč neposkytla žádné relevantní skutečnosti jejich podporu, jimiž jsou například pochybení Katastrálního úřadu a podvodné jednání Teplické investiční, s.r.o. a instituce.*“

Instituce je přesvědčena, že námitky Navrhovatele „*neobsahují žádné nové skutkové okolnosti či právní hodnocení věci, které by mohly jakkoli zpochybnit závěry, provedené dokazování a právní hodnocení, ke kterému dospěl finanční arbitr v Nálezu. Instituce pro úplnost opětovně odmítá nárok navrhovatelky na náhradu nemajetkové újmy ve výši 5.000.000,- Kč.*“

Instituce proto navrhuje, aby finanční arbitr Nález potvrdil a námitky Navrhovatele zamítl.

6. Řízení o námitkách

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi dává stranám sporu právo podat proti nálezu finančního arbitra odůvodněné námitky, a to v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení nálezu. Včasně podané námitky mají odkladný účinek. Podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje o námitkách rovněž finanční arbitr, který nález potvrdí nebo změní. Jelikož zákon o finančním arbitrovi upravuje náležitosti námitek a zásady řízení o námitkách pouze částečně, postupuje finanční arbitr ve zbytku podle těch ustanovení správního řádu, která upravují odvolání jako řádný opravný prostředek a průběh odvolacího řízení (srov. ustanovení § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81 a n. a § 141 odst. 9 správního řádu).

Navrhovatel podal proti Nálezu námitky v zákonem stanovené lhůtě ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Finanční arbitr je posoudil podle tohoto ustanovení a přiměřeně podle ustanovení § 81, 82 a 83 správního řádu jako přípustné.

K rozhodnutí sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi věřitelem a spotřebitelem při „*nabízení, poskytování nebo zprostředkování*“ spotřebitelského úvěru podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. c) ve spojení s ustanovením § 3 odst. 1 písm. c) a odst. 2 a 3 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle ustanovení § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů, Ústavního soudu nebo Soudního dvora Evropské unie. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, a aby rozhodnutí finančního arbitra soud jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

Právní vztah Navrhovatele a Instituce založený Smlouvou o úvěru 1 vznikl za účinnosti zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „občanský zákoník“), a zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Podle § 3028 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „nový občanský zákoník“), který od 1. 1. 2014 nahradil občanský zákoník, se tímto zákonem (myšleno novým občanským zákoníkem) „řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti“ a podle odstavce 3 se právní poměry, na které se nevztahuje odstavec druhý (práva osobní, rodinná a věcná), a „vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona“ řídí dosavadními právními předpisy, tedy občanským zákoníkem.

Finanční arbitr nevyhověl námitce Navrhovatele na přistoupení dalších účastníků do řízení, když z předložených podkladů vyplývá, že Navrhovatel měl s těmito společnostmi závazkové vztahy, které nebyly předmětem řízení před finančním arbitrem.

6.1 Právo na spravedlivý proces a spolehlivé zjištění skutkového stavu

Navrhovatel namítá, že mu bylo odepřeno právo na spravedlivý proces a že finanční arbitr v Nálezu řádně nezjistil skutečný stav věci. Navrhovatel však v námitkovém řízení netvrdí ani nedokládá žádné konkrétní skutečnosti, kterými by rozporoval skutková zjištění a právní posouzení věci finančním arbitrem. Navrhovatel ve svých námitkách pouze opakuje svá tvrzení, která uplatňoval v řízení před finančním arbitrem před vydáním Nálezu, ale ani tato svá tvrzení nijak nedoložil.

Finanční arbitr proto Navrhovatele znovu odkazuje na právní hodnocení v Nálezu.

Navrhovatel namítá, že ztratil právo na spravedlivý proces, neboť finanční arbitr zaslal podklady předložené Navrhovatelem rovněž Instituci, čímž připravil Navrhovatele o jediné důkazy, které měl proti Instituci.

Právo na spravedlivý proces, které vychází z článku 36 odst. 1 a článku 38 odst. 2 ústavního zákona č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů, nepochybně zahrnuje právo a povinnost předkládat tvrzení a právo vyjádřit se k podkladům shromážděným v řízení před finančním arbitrem, a rovněž právo a povinnost předkládat podklady k prokázání svých tvrzení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2009, sp. zn. 3 As 3/2009, nebo usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 17. 5. 2001, sp. zn. 20 Cdo 1072/2000).

Řízení bylo podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zahájeno dne 18. 8. 2011, tedy dnem doručení návrhu Navrhovatele (dále jen „Návrh“). Finanční arbitr oznámil zahájení řízení Navrhovateli a Instituci jako účastníkům řízení. Finanční arbitr podle § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi usiluje především o smírné řešení sporu, a proto v průběhu řízení vyzval strany sporu k vyjádření se k možnosti smírného řešení sporu. Finanční arbitr nadále usiloval i v průběhu řízení o smírné řešení sporu, kterého se ovšem nepodařilo dosáhnout. Jelikož návrh na zahájení řízení neobsahoval veškeré zákonem požadované náležitosti, finanční arbitr o této skutečnosti Navrhovatele řádně poučil, a v souladu s § 10 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi ho vyzval, aby nedostatky v uložené lhůtě odstranil. Instituci pak v souladu s § 11 zákona o finančním arbitrovi vyzval k vyjádření k návrhu a podle § 12 odst. 6 písm. a) až c) téhož zákona k poskytnutí vysvětlení a předložení dokumentace. Průběh řízení finanční arbitr detailně popsal v Nálezu. Finanční arbitr v průběhu řízení opakovaně vyzýval Navrhovatele i Instituci k doplnění svých tvrzení a předložení podkladů, když před vydáním Nálezu tyto shromážděné podklady důkladně zhodnotil po jejich obsahové i právní stránce tak, aby spolehlivě zjistil skutkový stav věci.

Jakmile finanční arbitr shromáždil veškeré podklady pro řádné právní posouzení a spravedlivé rozhodnutí sporu (k tomu srovnej § 2 a 3 správního řádu), vyzval strany sporu podle § 36

odst. 3 správního řádu k seznámení se s podklady rozhodnutí, a to v dostatečném předstihu před jeho vydáním tak, aby se účastníci řízení mohli k podkladům ještě případně vyjádřit. Rozsah podkladů shromážděných pro rozhodnutí dokládá spis vedený pro toto řízení, stejně tak byl přehled shromážděných podkladů uveden v Nálezu. Finanční arbitr tak v řízení předcházejícím vydání Nálezu postupoval v souladu s právními předpisy, a to nejen v souladu se zákonem o finančním arbitrovi, ale i v souladu se základními zásadami správního řízení ve smyslu ustanovení § 2 až 8 správního řádu.

Finanční arbitr rozhodl na základě zákona a v jeho mezích, podle ustanovení § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi a § 2 odst. 2 správního řádu, Nálezem, tedy takovou formou rozhodnutí, kterou mu přikazuje § 15 zákona o finančním arbitrovi. Finanční arbitr rozhodl Nálezem podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě, respektujíc zásadu legitimního očekávání podle ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy.

V souladu s § 68 odst. 1 správního řádu Nález obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků a je možné jednoznačně tyto části od sebe rozeznat. Z Nálezu je patrné v jaké věci, jakým způsobem a vůči jakým účastníkům finanční arbitr rozhodl, přičemž výroky nejsou v rozporu s odůvodněním, které obsahuje závěry založené na v řízení zjištěných skutkových okolnostech. Finanční arbitr se v odůvodnění Nálezu dostatečně vypořádal s důvody, pro které rozhodl tak, jak bylo uvedeno ve výrocích Nálezu. Nález byl doručen Navrhovateli do vlastních rukou dne 24. 2. 2017 a Instituci prostřednictvím datové schránky dne 6. 3. 2017.

Finanční arbitr v průběhu řízení opakovaně vyzýval strany sporu k předložení podkladů souvisejících s předmětem sporu. Instituce předložila finančnímu arbitrovi kopii Kupní smlouvy 1 v podání ze dne 13. 2. 2012, evid. č. 297/2012, a Navrhovatel předložil kopii Kupní smlouvy 1 v podání ze dne 24. 2. 2012, evid. č. 439/2012. Neobstojí tedy námitka Navrhovatele, že Instituce získala kopii Kupní smlouvy 1 od finančního arbitra, když ten přeposlal Instituci kopii návrhu Navrhovatele včetně příloh, které však kopii Kupní smlouvy 1 neobsahovaly.

Finanční arbitr obecně v souladu s ustanovením § 11 zákona o finančním arbitrovi poté, co obdrží návrh navrhovatele, vyzve instituci, aby se do 15 dnů k tomuto návrhu vyjádřila. To předpokládá, že finanční arbitr předloží instituci spolu s oznámením o zahájení řízení návrh navrhovatele včetně jeho příloh. Současně podle § 12 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi platí, že účastníci řízení, tj. Navrhovatel a Instituce, „*mají právo nahlížet do spisu a právo obdržet kopie písemností založených do spisu.*“

Finanční arbitr má tak ze zákona povinnost poskytnout oběma stranám sporu, tj. Instituci i Navrhovateli, veškeré podklady a podání ostatních účastníků řízení tak, aby byla zachována rovnost stran sporu a řízení před finančním arbitrem a jeho rozhodnutí bylo spravedlivé a nestranné, v souladu s ustanovením § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi.

Finanční arbitr tak nezjistil, že by bylo Navrhovateli odepřeno právo na spravedlivý proces, když finanční arbitr postupoval v souladu se zákonem o finančním arbitrovi, opakovaně vyzýval Navrhovatele k poskytnutí vysvětlení a předložení podkladů, a všechna tato tvrzení a podklady od Navrhovatele vypořádal v Nálezu.

6.2 Odůvodnění nálezu

Navrhovatel namítá, že finanční arbitr řádně neodůvodnil Nález, a tím založil jeho nepřezkoumatelnost.

Finanční arbitr nerozumí námitce Navrhovatele, když Nález obsahoval v souladu s ustanovením § 68 správního řádu jak část výrokovou, tak část odůvodnění, ve které se finanční arbitr vypořádal se všemi uplatněnými námitkami Navrhovatele v souvislosti s předmětem sporu, tj. Smlouvou o úvěru 1.

Finanční arbitr rovněž řádně odůvodnil svou nepříslušnost k řešení sporů, které se týkají předchozích úvěrových vztahů Navrhovatele se společnostmi odlišnými od Instituce, a rovněž finanční arbitr v Nálezu vyslovil svou nepříslušnost ve věci smluv uzavřených mezi Navrhovatelem a společnostmi odlišnými od Instituce, jejichž předmětem byl převod vlastnických práv, a to spolu s odkazem na ustanovení § 1 zákona o finančním arbitrovi, který příslušnost finančního arbitra upravuje.

Finanční arbitr současně nemůže rozhodovat o pochybení správních orgánů, když Navrhovatel v námitkách opakovaně tvrdí, že k převodu vlastnického práva k Nemovitosti na společnost odlišnou od Instituce, a následně i na Instituci, došlo pochybením katastrálního úřadu.

Finanční arbitr vycházel z podkladů předložených Navrhovatelem a Institucí, a zohlednil veškeré skutečnosti, které měly vliv na smluvní vztah mezi Navrhovatelem a Institucí, založený Smlouvou o úvěru 1.

Pro případ, že by Navrhovatel namítal, že se finanční arbitr nevypořádal do detailu s každým jejím tvrzením vzneseným v řízení před vydáním Nálezu, a rovněž v řízení o námitkách Navrhovatele, odkazuje finanční arbitr například na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2009, sp. zn. 9 Afs 70/2008: *„Přestože je třeba na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí z hlediska ústavních principů důsledně trvat, nemůže být chápána zcela dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Zároveň tento závazek nemůže být chápán tak, že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka (srovnej např. rozsudek ve věci Van de Hurk v. The Netherlands, ze dne 19. 4. 1994, Series No. A 288). To by mohlo vést zejména u velmi obsáhlých podání až k absurdním a kontraproduktivním důsledkům jsoícím v rozporu se zásadou efektivity a hospodárnosti řízení. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se městský soud (logicky tedy i správní orgán) ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení tak, aby žádná z nich nezůstala bez náležité odpovědi. Odpověď na základní námitky však v sobě může v některých případech konzumovat i odpověď na některé námitky dílčí a související.“*

Rovněž Ústavní soud v této souvislosti konstatoval, že *„[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“* (srov. náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08).

6.3 Náhrada nemajetkové újmy

Navrhovatel se domáhá po Instituci náhrady nemajetkové újmy ve výši 5.000.000 Kč, neboť Instituce podle tvrzení Navrhovatele svým jednáním způsobila Navrhovateli těžce vytrpěné útrapy a trvalou újmu, kterou Navrhovatel dokládá Lékařskou zprávou.

Finanční arbitr z Lékařské zprávy zjistil, že Navrhovatel trpí *„stavy subjektivní tísně“*, avšak že se prezentuje *„jako osobnost družná, sebekritická, relativně spokojená.“*

Finanční arbitr již v Nálezu vypořádal, že z podkladů předložených Navrhovatelem nevyplývá, čím mu jednání Instituce způsobilo nemajetkovou újmu nebo škodu, jejíž náhrady se Navrhovatel v průběhu řízení domáhal, a jejíž výši rovněž opakovaně měnil.

Finanční arbitr nezjistil, že by měl Navrhovatel právo na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení ve výši hodnoty Nemovitosti, kterou následně Kupní smlouvou 2 získal do vlastnictví Syn Navrhovatele, neboť i kdyby finanční arbitr připustil, že se Instituce o hodnotu Nemovitosti obohatila, ačkoli toto finanční arbitr ani v Nálezu, ani v tomto rozhodnutí nekonstatuje, jednalo by se o bezdůvodné obohacení Instituce na úkor Syna Navrhovatele na základě Kupní smlouvy 2, a Navrhovatel by tak nebyl aktivně legitimován.

Navrhovatel současně nedoložil, z čeho se skládá výše nemajetkové újmy 5.000.000 Kč, jejíž náhrady se domáhá po Instituci. Ačkoli Navrhovatel předložil Lékařskou zprávu, na základě které se domáhá náhrady nemajetkové újmy, finanční arbitr nezjistil, že by tato povinnost Instituci vznikla, když současně ani nezjistil, že by Instituce svým jednáním způsobila Navrhovateli škodu nebo nemajetkovou újmu.

6.4 Námitka promlčení jako zneužití práva

Navrhovatel namítá, že Instituce vznesla námitku promlčení veškerých práv souvisejících se Smlouvou o úvěru 1, když Navrhovatel toto jednání Instituce považuje za zjevné zneužití práva na jeho úkor.

Vznést námitku promlčení je právem každého účastníka smluvního vztahu, které přispívá právní jistotě. Jak vyjádřil Ústavní soud v usnesení ze dne 4. 7. 2002, sp. zn. III. ÚS 21/02: „*Účelem promlčení je jednak stimulovat subjekty k včasnému vykonání subjektivních občanských práv (pohledávek), jednak čelit tomu, aby dlužníci nebyli ohledně svých povinností vystaveni po časově neurčitou dobu donucujícímu zákroku (tzv. vynutitelnosti) ze strany soudů. Tím institut promlčení v souladu s požadavkem právní jistoty brání existenci dlouhotrvajících občanských subjektivních práv a jim odpovídajících povinností, které jsou – zejména pokud jde o jejich dokazování po uplynutí delší doby – vždy spjaty s určitou sporností. Lze tedy říci, že povinnému subjektu je poskytnuta námitka promlčení jako účinná možnost ochrany před výše uvedenými negativními dopady dlouhotrvajících občanských subjektivních práv. Je pak na úvaze tohoto povinného subjektu, zda námitku promlčení uplatní či nikoliv. Současně je třeba připomenout, že občanský zákoník zdůrazňuje i vlastní přičinění subjektů pro ochranu svých práv a požaduje, aby především ony samy sledovaly svá subjektivní práva a činily takové kroky, aby nedocházelo k jejich ohrožení a poškozování. Ústavní soud současně považuje za nezbytné zdůraznit, že institut promlčení patří k těm zásadním a závažným institutům občanského práva hmotného, ale i právního řádu jako celku, že nelze do jeho výkladu zasahovat ať již extenzivně, či restriktivně aplikací dalších obecných institutů právního řádu, tj. i aplikací obecných zásad.*“

Nicméně, skutečně lze odmítnout soudní ochranu, resp. vyloučit možnost domáhat se promlčení konkrétního nároku, pokud by z okolností konkrétního sporu vyplývalo, že by takováto námitka byla zjevným zneužitím práva, jak tvrdí Navrhovatel. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. 25 Cdo 2593/2011, vykládá, „*[j]estliže by však výkon práva namítat promlčení uplatněného nároku byl toliko prostředkem umožňujícím poškodit jiného účastníka právního vztahu, zatímco dosažení vlastního smyslu a účelu sledovaného právní normou by pro něj zůstalo vedlejší a z hlediska jednajícího by bylo bez významu, jednalo by se sice o výkon práva, který je formálně se zákonem v souladu, avšak šlo by o výraz zneužití tohoto subjektivního práva (označované rovněž jako šikana) na úkor druhého účastníka, a tedy o výkon v rozporu s dobrými mravy (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2000, sp. zn. 21 Cdo 992/99, uveřejněný v časopise Soudní judikatura č.*

11/2000 pod pořadovým číslem 126, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2001, sp. zn. 25 Cdo 2905/99). Uplatnění námitky promlčení by se přičilo dobrým mravům jen v těch výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby ničím nezavinil, a vůči němuž by za takové situace zánik nároku v důsledku promlčení byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil. O jednání vykazující znaky přímého úmyslu poškodit druhého účastníka by ovšem nebylo možno uvažovat z okolností a důvodů, z nichž je vznik uplatněného nároku dovozován, nýbrž jen z konkrétních okolností, za nichž byla námitka promlčení tohoto nároku uplatněna. Tyto okolnosti by přitom musely být naplněny v natolik výjimečné intenzitě, aby byl odůvodněn tak významný zásah do principu právní jistoty, jakým je odepření práva uplatnit námitku promlčení (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2001, sp. zn. 25 Cdo 2905/99, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2007, sp. zn. 33 Odo 561/2006)“. Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 25. 6. 2014, sp. zn. 25 Cdo 960/2014, současně doplnil, že „[r]ozpor uplatnění námitky promlčení s dobrými mravy nelze dovozovat z okolností a důvodů spojených pouze se vznikem práva, ale z okolností, za nichž byla tato námitka vznesena“.

Z provedeného dokazování nevyplývá, že by k promlčení uplatněného nároku Navrhovatele na vydání bezdůvodného obohacení, resp. k plnění ze Smlouvy o úvěru 1, došlo vinou Instituce, nebo že by námitka promlčení byla projevem zneužití práva na úkor Navrhovatele, natož pak, aby některý z těchto důvodů byl naplněn v tak výjimečné intenzitě, která by odůvodňovala odepřít Instituci možnost uplatnit námitku promlčení.

Navrhovatel rovněž nezdůvodnil ani nedoložil, z jakého důvodu považuje uplatnění námitky promlčení Instituce za jednání, které je zjevným zneužitím práva. Navrhovatel mohl uplatnit svá práva související se Smlouvou o úvěru 1 kdykoli v průběhu promlčecí doby, když sám po celou tuto dobu podle svého tvrzení věděl, že Instituce nejedná po právu.

Jelikož finanční arbitr neshledal důvod, proč by měl Instituci odepřít možnost vznést námitku promlčení veškerých plnění souvisejících se Smlouvou o úvěru 1, rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno v Nálezu, tj. o promlčení těchto práv.

7. K výroku rozhodnutí

Finanční arbitr neshledal, že by v Nálezu spolehlivě nezjistil skutkový stav věci, jak namítá Navrhovatel, ani že by Nález nebyl řádně odůvodněn. Navrhovatel rovněž nepředložil nové důkazy k prokázání svých tvrzení, když veškerý nezdar v předchozím řízení přičítá k tíži finančního arbitra. Finanční arbitr nezjistil, že by bylo Navrhovateli v průběhu řízení odepřeno právo na spravedlivý proces. Finanční arbitr rovněž nezjistil vady v řízení před vydáním Nálezu, ani neshledal, že by byl skutkový stav věci odlišný od popisu skutkového stavu v Nálezu.

Finanční arbitr proto námitky Navrhovatele zamítl a Nález potvrdil.

P o u č e n í :

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné. Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručený nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci (v případě, že bylo vydáno rozhodnutí o námitkách, nabývá nález právní moci dnem doručení rozhodnutí o námitkách – pozn. finančního arbitra).

Podle § 244 odst. 1 občanského soudního řádu rozhodl-li správní orgán podle zvláštního zákona o sporu a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Podle § 247 odst. 1 občanského soudního řádu musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu.

V Praze dne 5. 6. 2017

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr